

Gemeente Amsterdam

Voorlopige rapportage onderzoek schakelklassen

Derde bijeenkomst schakelklassen
donderdag 16 februari 2012

Meike Korpershoek

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Inhoud presentatie

- Theorie: stimulerende interactie
- Onderzoek en methode
- Voorlopige bevindingen
 - Globale indruk schakelklassen
 - Specifiek: interactie, vragen en feedback
- Voorlopige conclusies en aanbevelingen
- Hoe nu verder?
- Tijd voor vragen

Stimulerende interactie

- **Interactieve werkvormen**
Rollenspellen, brainstormen, opdrachten met een informatiekloof, enz.
- **Vragen stellen**
Echt vs. Pseudo
Open vs. Gesloten
Inhoud vs. Metalinguïstisch
- **Feedback**
Direct vs. Uitgesteld
Expliciet vs. Impliciet

Onderzoek en methode (1/2)

- Deelnemers: 15/16 schakelklassen met verschillen in:
 - Stadsdeel
 - Bestuur
 - Groep
 - Soort schakelklas
 - Kwaliteit van de aanvraag

Aantal leerlingen	Voltijd	Deeltijd	Verlengde schooldag
Groep 1/2		15 + 8 *	
Groep 2/3	14		
Groep 3	14 + 12	9	
Groep 3/4	12		
Groep 4			12
Groep 5/6	8		
Groep 6		5	
Groep 6/7		12	
Groep 7		5	
Groep 7/8	13	17	

Onderzoek en methode (2/2)

- Documentanalyse
- Schriftelijke bevraging
- Mondeling interview
- Lesobservaties

Huidige stand van zaken

- Gegevens verzameld
- Scholen bezocht
- Deelrapporten per schakelklas geschreven
- Opgestuurd naar de scholen ter goedkeuring
- Opgestuurd naar DMO
- Eindrapport wordt nu opgesteld

Voorlopige bevindingen: algemeen

- Niet elke schakelklas is daadwerkelijk een schakelklas zoals de DMO dit had bedoeld
- Niet elke leerling in een schakelklas hoort daar thuis: gedragsproblemen i.p.v. taalproblemen
- Verschillen in gebruikte methoden en werkwijzen, bijvoorbeeld bij woordenschatonderwijs

Voorlopige bevindingen: interactieve werkvormen (1/2)

- Gemiddeld 3,5 interactieve werkvormen per klas
- Gemiddeld 50 minuten per dagdeel per klas
- Activiteiten worden over het algemeen als sterk beoordeeld
- Vooral spel komt veel voor: gemiddeld minstens één keer per klas
- Veel variatie in activiteiten

Voorlopige bevindingen: interactieve werkvormen (2/2)

- In sommige klassen veel zelfstandig werken of klassikaal les
- Onderling grote verschillen in geïnvesteerde tijd in interactieve werkvormen: tussen 0 en 150 minuten

Voorlopige bevindingen: vragen stellen (1/2)

- Vragen zijn vaak passend bij het niveau en de interesses
- Kinderen krijgen genoeg tijd om te antwoorden
- Er wordt gecontroleerd of de leerling de vraag heeft begrepen
- Verhouding open-gesloten 70%-30%

Voorlopige bevindingen: vragen stellen (2/2)

- Vragen mogen vaker doorgespeeld worden aan de groep
- Er mag vaker doorgevraagd worden
- Verhouding pseudo-echte vragen 70%-30%
- Verhouding inhoud-metalinguïstisch 70%-30%

Voorlopige bevindingen: feedback (1/2)

- De feedback sluit aan op het niveau van de leerlingen
- De feedback wordt positief ontvangen
- Veel verschillende soorten feedback

Voorlopige bevindingen: feedback (2/2)

- Soms helemaal geen feedback op uitspraken
- Nog minder feedback op taaluitingen
- Docent geeft niet vaak van tevoren aan waarop feedback wordt gegeven
- De docent biedt niet altijd ruimte om eigen fouten te corrigeren
- De docent betreft niet altijd de leerlingen bij het geven van feedback

Voorlopige conclusies

- Niet elke schakelklas is een “echte” schakelklas.
- Sommige leerlingen horen niet thuis in de schakelklas
- Veel verschillende vormen van interactieve werkwijzen die overwegend als positief worden beoordeeld
- Veel open vragen en vragen die passen bij het niveau van de leerling
- Verschillende variaties van feedback, passen bij het niveau van de leerlingen

Voorlopige aanbevelingen

- Hoe meer interactieve werkvormen, hoe beter
- Meer echte vragen dan pseudovragen stellen
- Vaker doorvragen
- Meer feedback geven, en vooral talige feedback
- Leerlingen meer betrekken bij het geven van feedback

Hoe nu verder?

- Eindrapportage opstellen
- Presentatie eindrapport
- Aanbevelingen aan de gemeente voor 2012/2013
- Onderzoek tweede tranche

Gemeente Amsterdam

Dank aan alle scholen voor
hun medewerking!

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Gemeente Amsterdam

Vragen?

Contact: m.korpershoek@dmo.amsterdam.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM